

takasin, kostoksi murhaten tullessaan aseettomia ihmisiä.

Mutta jos muut menettivät pelin, ei hän sentään. Kirjapainokoneet pantiin jälleen pyörimään ja alettiin lappaa maailmalle teosta "Aunuksen vapautus-sodasta", jonka kirjottajana esiintyy "itse" Aunuksen rahaministeri.

Joku juoppohullu maisteri sen tekijä kyllä oli. Oli ollut mukana siksi, kun "emämaa" varusti "vapautustalustelijat" konjakilla ja viinalla; itse hän ei värikästä olemustaan vienyttä taistelulinjalle, sillä sodassa voi käydä niinkin hullusti, että saa panoksen runkoonsa.

Mutta "rahaministerin" vihjauksesta viisastuneena hän keräsikin aineksia "vapautusodasta", lykkäsi tiedoistaan ryppyjen välillä tekeleeseen — ja sitä tekelettä myydään nyt sotahinnalla vapautustalusteluita janoaville pikkuporvaristolle.

Jos haluat saada hänen kalpenemaan, niin muistuta hänelle hetkeä, jolloin hän työnsi, työläissotilaan pyssyn kanssa vartioidessa, lapiota isänmaansa saaveen ja kaivoi vallihautaa hänen omia luokkaveljiään vastaan taistelevalle työläisarmeijalle. — Feidias.

Itämerenmaakunnat, Venäjä ja suurvallat

Kansainvälisen kapitalismin ahneet silmät ovat tällä kertaa ohjautuneet Itämerenmaakuntien asioihin. Helppohintaisia "itsenäisyyksiä" on tiputeltu sangen auliisti, varsinkin heti kun rauhanneuvottelut alkoivat — tai paremminkin kun Venäjän nykyinen hallitus kaksi vuotta sitten rupesi ohjaamaan maan asioita. Kysymys ei kuitenkaan ole itsestään vähäpätöistä Itämerenmaakunnista. Kysymys on sitteinkin Venäjän kaupasta ja siitä, kuka ehtii lohkaista lähitulevaisuudessa rasvaisimman palan. "Bolshevikkeilla on kultaa, mutta ei ruokaa", on hiivelevä tunnuslause, joka kätkee paljo. Ei muitakaan valtoja ruuan runsaus rasita, mutta ahtamalla tavaraa Venäjälle, varsinkin maanviljelyskoneita, saadaan syntymään teollisuus, joka takaa sijoittajalle voittoja. Nyt, juuri tällä hetkellä, viruu euroopalaisissa pankeissa n. s. laiskoja pääomia; kukaan ei uskalla eikä voi sijoittaa mihinkään yritykseen kultaansa, kun ei ole varmuutta siitä, että yritys huomenna enää olisi tuottava. Raubanaikaiseen talouteen palaaminen ei olekaan niin yksinkertainen asia kuin juhlapuheissa kuvailtiin. Se

on mitä suurin ja laajin yhteiskunnallinen probleemi sekin, ja vain siten, että valmistettavalle tavaralle saataisiin vientipaikkoja, voitaisiin sijoittaa pääomia esim. maanviljelysteollisuuteen. Kukin maa, Ranska, Saksa, Englanti ja pohjoismaat, eivät huoli ulkomaista tavaraa, syystä, kun näissä maissa astuisi työttömyys niin valtavana esille, että se ei ennustaisi rauhaa. Mielenkiintoista on esim. todeta, että Ranskassa oltiin rakotettuja hävittämään valmiita kuorma-autoja siksi, kun muuten oman maan autoteollisuus olisi halvaantunut pitkiä ajoiksi; ulkomaalaisten, varsinkin amerikkalaisten autojen hinnat olivat siksi paljon halvemmat. Samanlainen tapaus uusiutui muissakin maissa. Vaikkapa olisin valmiita tuotteita, täytyi osan ainakin turmella, sillä oman maan kapitalisteille ei olisi ollut muuta tilaisuuksia "hautoa".

Venäjä on maa, johon nyt, viisivuotisen sodan jälkeen, uppoaisi tavaraa sananmukaisesti rajaton määrä. Venäjä on nimittäin siinä onnellisessa asemassa, että se on ratkaissut yhteiskunnalliset kysymyksensä ja se on siis valmis rauhanaikaiseen tuotantoon — tuotan-

toon, jossa työläinen ei enää esiinny riistettävänä. Mutta sen tavaravaro-
tot ovat lopussa. Sillä ei ole raaka-
aineita. Sillä ei ole maanviljelyskonei-
ta. Sen on täytynyt tulla toimeen
mitä suurimmassa puutteessa ja itse-
kieltäytymisessä. Mutta useamman
kuin kerran se on antanut ymmärtää,
että se tulee ostamaan ulkomaalaisia
teollisuustuotteita ja että sillä on varo-
ja ostaa.

Ymmärtääksemme tätä suunnatonta
tavarantarvetta, otamme vain pari tilas-
tollista esimerkkiä.

Europasta käy kolme kauppapietä
Venäjälle: Itämeri, Mustameri ja maat-
tiet. Näitä teitä myöten Venäjän var-
sinainen kauppa käy. Vuosina 1904—
1908 oli Venäjän tuonti ja vientiliike
joka oli käynyt mainittuja kauppateitä,
seuraavantapainen:

Maitse 464 milj. rupl. arvosta; ko-
ko ulkomaakaupasta se muodosti 25
pros.

Itämeren satamain kautta: 561 mil-
joonan rul. arvosta; 30 pros koko ul-
komaakaupasta.

Mustanmeren reitit: 509 milj. rupl.
arvosta; 23 pros. ulkomaakaupasta.

Mutta 1909—1913 olivat numerot
kasvaneet. Vastaavat numerot ovat:

Itämerensatamat 891 milj. rupl., 33
pros. ulkomaakaupasta.

Maitse: 957 milj. rupl., 30 pros.
ulkomaakaupasta.

Mustanmeren satamat 670 milj. rubl.
25 pros. ulkomaakaupasta.

Vientitavaroina oli kaura, voi, hamp-
pu, nahat, harjakset, pellava; voi oli
valmistettu Siperiassa. Kauppa kävi
etupäässä seuraavien satamien kautta:
Riika, Rääveli, Libau, Vindau.

Tuonti nousi mainittuina vuosina
runsaasti, jos vientikin. 91 pros. kal-
kesta tuodusta tavarasta tuottivat etu-
päässä seuraavat maat: Englanti, Saksa,
Ranska, Yhdysvallat, Hollanti, Belgia ja
Norja.

Edelläolevasta selviää koko hyvin,
miksi suurvaltain mielenkiinto on py-
synyt Itämerenmaakunnissa. Niiden
kautta mennään Venäjälle. Ne ovat
Venäjän portti.

Mutta vesitiet eivät olleet ainoat,
joita voidaan käyttää tavarain kuljetuk-
sessa. Saadaksensa saarron täydelli-
seksi, pitää kontrolloerata myöskin
maatetta. Tavarahan voi kulettaa
"tuomituille" maateitse, ja vaikka ei
kaikkea voitaisikaan viedä maitse, olisi
kultenkin mahdollista kulettaa tavaraa
"ensi hätään". Jälkimäinen tässä kir-
jotuksessa julaistu tilasto osoittaa, että
maateitse kulettiin 30 pros. koko
Venäjän ulkomaakaupasta.

Oli siis saatava Itämerenmaakunnat
mukaan tähän saartoon. Urhoolisesti
he ovat tapelleet, ei auta kieltää. Mutta
välillä oli paha este. Se selviää seu-
raavasta.

Ei ole kulunut montakaan viikkoa
siitä, kun eräässä kaupalehdessä oli
huolestunut artikkeli, jossa annettiin
tietää, että Saksalla on kaikenlaista te-
ollisuustavaraa Venäjän-Saksan rajalla,
odottamassa vain ylipääsyä. (Ensimmäis-
ten Itämerenmaakuntia koskevan rau-
hanhuhujen aikana oli niitä siirretty
Venäjälle). Saksa oli siis saatava mu-
kaan. Mutta viimeisemmät tiedot ker-
tovat, että Saksa ei tähän taivu, sillä
kotoinen hätä pakottaa sitä viemään ta-
varaa ulos, joka on ainoa keino tehtai-
den käyntiin panemiselle.

On totta, että huolimatta siitä, jos
Itämerenmaakunnat solmilvatkin rau-
han Venäjän kanssa, saarto voi jatkua.
Mutta sen teho on mennyttä. Maatiet
kehittyvät nopeasti. Nääntyneet Itä-
merenmaakuntien kansat tarvitsevat
rauhaa. Niiden täytyy saada tehtaansa
käyntiin, miehet tuottamaan. Ne val-
mistavat tavaraa ulosvientä varten; ei-
vähän nekään kotitalouden kannalla
ole.

Itämerenmaakuntien kysymyksen kä-
sittää edelläolevasta.